

Posudek vedoucího bakalářské práce

Instituce: Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Název práce: Sexuální zneužívání a jeho dlouhodobé následky v oblasti vztahů

Jméno studentky: Linda Dymáčková

Jméno vedoucího práce: JUDr. Daniel Bartoň, LL.M., Ph.D.

Jméno oponenta práce: Mgr. Karel Řezáč, Ph.D.

1 Struktura a obecná charakteristika práce

Předložená bakalářská práce představuje problematiku sexuálního násilí, jeho následků a péče o jeho oběti. S ohledem na širší tématu se studentka zaměřila především na sexuální zneužívání dětí, obzvláště v rodinném kontextu.

To je volba, která dává smysl vzhledem k tomu, že jde pravděpodobně o nejčastější formy sexuálního násilí a že dopady zneužívání na mezilidské vztahy jsou zpravidla markantnější u obětí s neukončeným psychickým vývojem. Z tohoto pohledu je nicméně otázkou, nakolik vhodné bylo pojednání o sexuálním zneužívání seniorů a osob se zdravotním postižením, když se následně studentka nezapomínala specifiky dopadů zneužívání na vztahy těchto obětí. Z koncepčního hlediska mám za to, že by bylo vhodnější celou práci zaměřit buď pouze na dětské oběti, nebo ji v plném rozsahu věnovat všem věkovým kategoriím obětí.

2 Obsahové nesrovnalosti

V práci se vyskytují některé nesrovnalosti, chyby a nedomyšlenosti:

1. Charakteristika sexuálního nátlaku na str. 15 je nepřesná (neúplná), ačkoliv na str. 11 ji studentka uvedla přiléhavěji.
2. Popis rozdílů mezi znásilněním dítěte a jeho zneužitím je nesprávný. Znásilnění lze v současnosti spáchat jakýmkoliv pohlavním stykem, včetně osahávání genitálií; od roku 2025 bude možné znásilnění spáchat pouze penetrativními formami pohlavního styku. Navíc trestným činem není *sexuální zneužívání*, ale *pohlavní zneužití*.
3. Popis trestných činů u komerčního sexuálního zneužívání vychází z neaktuální právní úpravy, resp. zastaralé literatury.
4. Tvrzení, že extrafamiliární zneužívání bývá většinou jednorázové (str. 18), může platit u stereotypního znásilnění, ale nikoliv u případů zneužití postavení pachatele (např. v institucích jako jsou sportovní oddíly, školy nebo církve).
5. Tvrzení, že u zneužívaných dětí nelze očekávat, že se někomu svěří samy od sebe (str. 29), je ve své obecnosti jen obtížně obhajitelné. Zneužívání je pro dítě zátěží, od které si rády uleví, pokud mají někoho, komu věří, resp. kdo vytvoří podmínky pro to, aby se mu dítě mohlo svěřit. Pokud by se děti nesvěřovaly, nebylo by možné odhalit, natož vyšetřit, mnoho případů, které se následně dostanou do justičních statistik.

3 Formální a jazyková stránka práce

Práce je psána relativně srozumitelně a bez velkého množství pravopisných chyb. V práci se vyskytují chyby ve formátování (např. zlom řádku uprostřed věty).

Poznámkový aparát je stručný, obsahuje prakticky pouze odkazy na zdroje. Neobsahuje zbytečné exkurzy a rozsáhlé citace.

Rozsah práce je cca 81 300 znaků, což odpovídá fakultním požadavkům (72–108 tisíc znaků včetně mezer).

4 Zdroje a literatura

Práce vychází převážně z české literatury doplněné o několik zahraničních (anglickojazyčných) zdrojů. Řada zdrojů má relativně obecný charakter a značné stáří. Mám za to, že k tématu existuje řada aktuálnějších, metodologicky propracovanějších a na téma práce více soustředěnějších zdrojů, obzvláště v zahraniční odborné literatuře.

Práce obsahuje řadu tvrzení, u kterých není uveden odkaz na zdroj.

Poznámka pod čarou č. 10 zřejmě obsahuje odkaz na špatný zdroj, neboť UN Model Rape Law nepojednává o trestném činu sexuálního nátlaku dle českého trestního zákoníku.

5 Závěr a hodnocení

Předložená práce podává základní přehled o tématu sexuálního násilí páchaného převážně na dětech. Do značné míry klouže po povrchu a čerpá z omezeného množství zdrojů. Kvalitu práce by nepochybně zvýšilo, kdyby jí autorka věnovala více času a kdyby přesněji zaměřila její téma.

Bakalářskou práci považuji za průměrnou a způsobilou k obhajobě. Navrhuji klasifikaci *dobře (C)*.

6 Otázky k obhajobě

K zamyšlení a k diskusi při obhajobě navrhuji následující otázky:

1. Co je možné dělat pro to, aby byly dopady sexuálního zneužívání na vztahy co nejmenší?
2. Jak se liší dopady zneužívání na vztahy u dětí a u jiných zneužívaných osob?
3. Jaká je role sociálního pracovníka v pomoci obětem sexuálního zneužívání?

V Norwich dne 7. srpna 2024

Daniel Bartoň